

Illustreret Tidende

Nr. 740.

Udkommer hver Søndag.

Kjøbenhavn den 30te November 1873.

2 Rdlr. Fjerdingaaret.

15de Bind.

Indhold.

Abd-el-Kader. — Paris' Dom, en antikk Vasetegning i Antiksamlingen, af J. L. Ussing. — Tuileriernes Tomt. — Til Amerika, af Carl Hohlenberg. — En Forlovelseshistorie, Fortælling af C. R. (Fortsat.) — Literatur. — De siamesiske Søstre.

Tillæg: Meddelelser af blandet Indhold. — Bekjendtgørelser.

Abd-el-Kader.

Den store Emir, som i saa mange Aar var istand til at byde det mægtige Frankrig Spidsen og for en Menneskealder tilbage var en stadig Gjenstand for Publicums Opmærksomhed allevegne, var født i Aaret 1807 i Mascara i Oran, og hans fulde Navn var El-Hadschi Abd-el-Kader-Ulid-Mahiddin. Han var tredie Søn af en Marabut af Stammen Hascem, og hans Fader, der døde 1834, øvede stor Indflydelse paa sine Landsmænd, som ansaae ham for en hellig Mand. Abd-el-Kader, som allerede i sit ottende Aar havde valfartet med sin Fader til Mekka, foretog i 1827 en Reise til Ægypten, hvor han første Gang blev bekjendt med europæisk Cultur, som allerede da havde begyndt at faae Indpas i dette Land. Opholdet i Ægypten havde dog ingen Indflydelse paa hans Aandsretning; han vedblev at være en troende muhamedansk Sværmer, men uden at være smittet af sine Landsmænds fanatiske Grusomhed, og han hengav sig heller ikke som de til sandelige Nydelser, men førte et rent Liv. Han viste allerede tidlig en ualmindelig Begavelse, og fik sin Underviisning paa Højskolen i Fez, hvor han erhvervede sig alle de Kundskaber, som den arabiske Videnskabelighed raader over. Han var saaledes baade en from og en lærd Mand, og det varede ikke længe, førend Araberne saae op til ham med den samme Ærbødighed, som de nærrede for hans Fader. Franskmændene lærte ligeledes at agte ham, og de sagde om ham, at han forenede en Muhamedaners Fatalisme med en Christens Ridderlighed. Han var tillige en

smuk og imponerende Mand, hvis Ansigtstræk havde et melancholsk Udtryk. Det Portrait, som vi her meddele af ham efter et fransk Fotografi, er fra en tidligere Tid, da han endnu stod i sin Manddoms fulde Kraft.

I Aaret 1832 kaldte Abd-el-Kader for første Gang sine Landsmænd til Kamp imod Frankrig, og hans første større Foretagende var et Angreb paa de franske Tropper, som holdt Oran besat. Dette Foretagende mislykkedes vel, men han øvede ikke-destomindre kort efter et uindskrænket Herredømme over alle Stammerne imellem Mascara og Havet, og i de to følgende Aar vandt han saadanne Seire, at General Desmichels, som havde den høieste Commando i Oran, i Begyndelsen af 1834 saae sig nødt

til at afslutte en Tractat med ham, hvorved han anerkjendtes som Souverain i Oran og Emir af Mascara. Abd-el-Kader havde i dette Felttog viist, at han var en udmærket Feltherre, som aldrig tabte sin Ro og Koldblodighed, skjøndt han, naar det behøvedes, rev Araberne med sig ved dumdrigtigt Mod. Han lærte dem ved denne Leilighed at bruge Kanoner, for hvilke de hidtil havde haft stor Afsky, og bekæmpede andre Fordomme, som vare til Skade for Krigsførelsen og Disciplinen. Abd-el-Kader benyttede Freden til at udvide sit Herredømme i det Indre, og efterat han havde overvundet to mægtige Medbeilere, gave alle Stammerne i Oran og Titeri ham Titel af Sultan, medens der fra de fjernere boende Stammer kom Gesandtskaber til ham. Det

lykkedes ham at bortlede den franske Generalgouverneurs Mistanke ved at foregive, at han kun arbejdede paa at forberede Frankrigs Herredømme og Indførelsen af europæisk Civilisation. General Drouet d'Erlon, som dengang stod i Spidsen for Algier, stolede saa sikkert paa ham, at han endogsaa sendte ham Geværer, hvorved Abd-el-Kader bevæbnede nye Tropper, som indøvedes af Renegater. Leiligheden til et Brud lod ikke længe vente paa sig, idet General Trezel satte sig ud over de Betingelser, paa hvilke hans Forgænger var gaaet ind i Fredstractaten, og i Aaret 1835 begyndte Abd-el-Kader Fjendtligheder, som endte med, at den franske General den 28de Juni blev fuldstændig slaat. For at hevne dette Nederlag rykkede den nye Generalgouverneur, Marskalk Clauzel i November 1835 imod Mascara, der indtoges og derefter afbrændtes, fordi de franske Tropper ikke kunde holde sig her. Under de paafølgende Operationer vandt Franskmændene Seir paa Seir, og den næste Expedition, som i April 1836 foretoges imod Abd-el-Kader, endte ligeledes heldig for dem, skjøndt den begyndte med et Nederlag, idet Bugeaud, som i Hast sendtes Expeditionscorpsen til Undsætning med 4000 Mand, optraadte med en saadan Energi og Dygtighed, at de arabiske Tropper

Emiren Abd-el-Kader.